

**ශ්‍රී ලංකා මානව හිමිකම් කොමිෂන් සභාව
இலங்கை மனித உரிமைகள் ஆணைக்குழு
HUMAN RIGHTS COMMISSION OF SRI LANKA**

මගේ අංකය
எண்டு ඩில.
My No.

මිලේ අංකය
உமது ඩில.
Your No.

දිනය
திகதி
Date
2022 - 11 - 17

පැමිණිලි පාර්ශවය : ජ්.එච. අබේචිතුමසිංහ මහතා,
සාගම පාර,
අක්කරපත්තුව 08.

- වගලුත්තර පාර්ශවය** :
1. ප්‍රාදේශීය ලේකම්,
ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය,
අලයාධිවෙමිඩු.
 2. ග්‍රාම නිලධාරී,
කෝලාවිල් 01 වසම බාර,
ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය,
අලයාධිවෙමිඩු.
 3. ස්ථානාධිපති,
පොලීස් ස්ථානය,
අක්කරෙහිපත්තුව.
 4. දිස්ත්‍රික් ලේකම්,
දිස්ත්‍රික් ලේකම් කාර්යාලය,
අම්පාර.

පැමිණිලි අංකය : **HRC/AM/43/18**

ඉහත අංක දරණ පැමිණිල්ලට අදාළව මානව හිමිකම් කොමිෂන් සභාව විසින් නිකුත් කර ඇති 2022.10.18 දිනැති නිර්දේශය හා බැඳේ.

එම නිර්දේශයේ, සිදුවූ යතුරුලියන දේශීයක් සේතුවෙන් 3 වන වගලුත්තර පාර්ශවය ලෙස ස්ථානාධිපති, පොලීස් ස්ථානය, බගවන්තලාව නම් කර ඇති අතර, එය ස්ථානාධිපති, පොලීස් ස්ථානය, අක්කරෙහිපත්තුව ලෙස සංශෝධනය විය යුතු බවට කාරුණිකව දන්වා සිටිමි.

මේ සේතුවෙන් පාර්ශවයන් වෙත යම් අපහසුකාවයක් සිදුවායේ නම් ඒ පිළිබඳව කොමිෂන් සභාවේ කණ්ඩාවෙහි ප්‍රකාශ කරන බවද දන්වමි.

මා.හේ නිමල් කරුණාසිරි, Dr. M. H. Nimal Karunadasa
Commissioner
Human Rights Commission of Sri Lanka
කොමසාරිස්,
ශ්‍රී ලංකා මානව හිමිකම් කොමිෂන් සභාව.

පිටපත :- ස්ථානාධිපති, පොලීස් ස්ථානය, බගවන්තලාව. - දැ.ගැ.පි

B/

ශ්‍රී ලංකා මානව නිමිත්ත්වා කොමිෂන් සභාව
இலங்கை மனித உரிமைகள் ஆணைக்குழு
HUMAN RIGHTS COMMISSION OF SRI LANKA

මගේ අංකය
எண்டு இல.
My No.

இவේ අංකය
உய்து இல.
Your No.

දිනය
திதி
Date
2022 - 10 - 18

පැමිණිලි පාර්ශවය : ✓ පි.එච්. අබේවිතුමසිංහ මහතා,
සිගම පාර,
අක්කරපත්තුව 08.

- වගුලත්තර පාර්ශවය : 1. ✓ ප්‍රාදේශීය ලේකම,
ප්‍රාදේශීය ලේකම කාර්යාලය,
අලයාඩ්වෙමිඩු.
2. ග්‍රාම නිලධාරී,
කෝලාවිල් 01 වසම බාර,
ප්‍රාදේශීය ලේකම කාර්යාලය,
අලයාඩ්වෙමිඩු.
3. ✓ ස්ථානාධිපති,
පොලිස් ස්ථානය,
බගවත්තලාව.
4. ✓ දිස්ත්‍රික් ලේකම,
දිස්ත්‍රික් ලේකම කාර්යාලය,
අම්පාර.

පැමිණිලි අංකය : **HRC/AM/43/18.**

පැමිණිල්ලේ සඳහන් කරුණු :-

පැමිණිලිකාර පි.එච්. අබේවිතුමසිංහ මහතා කොමිෂන් සභාව වෙත අවස්ථා දෙකකදී තමන්ට සිදුවී ඇති අසාධාரණයන් සම්බන්ධව පැමිණිලි ඉදිරිපත් කර ඇත. පැමිණිලිකරු සිය මූල් පැමිණිල්ල 2018.06.07 දින ඉදිරිපත් කර ඇති අතර, පැමිණිලිකරු සතු අංක 267 දරණ ඔප්පු සහිත ඉඩමේ සංවර්ධන කටයුතු වලට බාධා කරන බවට දිවර දෙපාර්තමේන්තුවේ කළුමුණ කාර්යාලයේ සහකාර

අධ්‍යක්ෂ ඇතුළු නිලධාරීන්ටත් අලයාඩ්වෙම්බු ප්‍රාදේශීය ලේකම්වරයාටත්, අක්කරපත්තුව පොලිස් ස්ථානාධිපතිවරයාටත් එරෙහිව සිදුකර ඇත.

මෙකි පැමිණිල්ල පිළිබඳව විභාගය 2018.07.12 දින වගලන්තර පාර්ශවයේ සහභාගීන්වයෙන් සිදුකර ඇති අතර, පැමිණිල්ල සතු ඔප්පු ඉඩම තුළ සංවර්ධන කටයුතු කිරීම ඔහු විසින් නීත්‍යානුකූලව සිදුකරන බවත්, එකී ඉඩම දිවර දෙපාර්තමේන්තුවට හෝ වෙනයම පාර්ශවයකට හිමිකම නොමැති බවත්, මෙම පරික්ෂණයේදී අනාවරණය වී ඇත. ඒ අනුව පැමිණිලිකරුගේ ඉඩමේ කටයුතු සඳහා බාධා කිරීම නොකරන ලෙසත්, ඉඩම තුළ ඇති ගොඩනැගිලි හා දේපල සම්බන්ධයෙන් දිවර දෙපාර්තමේන්තුව අයිතිවාසිකම කියන්නේ නම් අධිකරණය වෙත එළඹින ලෙසත් එහිදී දිවර දෙපාර්තමේන්තුවට දන්වා ඇති අතර පාර්ශවයන්ගේ එකඟතාවය මත රේට අදාළ නිරික්ෂණ වාර්තාවක් 2018.07.24 දින නිකුත් කර ඇත. විශේෂයෙන්ම පැමිණිලිකරු සතු අංක 267 දරණ ඉඩමට යාබදු රජයේ මැනුම් නොකළ ඉඩම හඳුනා ගැනීම සඳහා මැනුම් කරන ලෙසත් එහිදී ප්‍රාදේශීය ලේකම් වෙත දන්වා ඇත.

ඉන්පසුව පැමිණිලිකාර අබේවිතුමසිංහ මහතා විසින් 2020.10.25 දිනැතිව නැවත කොමිෂන් සභාව වෙත පැමිණිල්ලක් ඉදිරිපත් කර ඇති අතර, එකී පැමිණිල්ට අනුව ඔහු සඳහන් කර ඇත්තේ, කළින් දිවර දෙපාර්තමේන්තුව මැදිහත්වීම හේතුවෙන් කරන ලද පැමිණිල්ල අනුව දිවර දෙපාර්තමේන්තුවේ නිලධාරීන් විසින් තමන්ගේ ඉඩමේ කටයුතුවලට බාධා නොකළ බවත්, එහත් ඉහත 01,02 පිළිවෙළින් ප්‍රාදේශීය ලේකම් හා ග්‍රාම නිලධාරී විසින් ඔහුගේ ඔප්පු සහිත ඉඩමේ සංවර්ධන කමුයුතුවලට දිගින් දිගටම බාධා කරන බවත්ය.

එ අනුව වගලන්තර ප්‍රාදේශීය ලේකම් වෙත 2020.11.04 දිනැතිව වාර්තාවක් යොමු කරමින් අප විසින් මේට පෙර නිකුත් කරන ලද නිරික්ෂණ වාර්තාව අනුව අදාළ ක්‍රියාමාර්ග ගන්නා ලෙස දන්වා ඇත.

වගලන්තර පාර්ශවයේ සැලකිම් : -

වගලන්තර පාර්ශවීය ප්‍රාදේශීය ලේකම් විසින් කොමිෂන් සභාව වෙත 2020.11.17 දින වාර්තාවක් යොමු කරමින් පැමිණිල්ලට අදාළව පැමිණිලිකරුගේ ඉඩම්වලට යාබදු කළපු රක්ෂිත මැනුම සඳහා මැනුම් නියෝගයක් යවා ඇති බව දන්වා ඇත.

වගලන්තර අලයාඩ්වෙම්බු ප්‍රාදේශීය ලේකම්වරයා 2021.02.24 දින නැවත මෙම කොමිෂන් සභාව වෙත වාර්තාවක් ඉදිරිපත් කර ඇති අතර, එහි දක්වා ඇත්තේ පැමිණිලිකරු හිමිකම කියන අංක 267 දරණ ඉඩම ජලයෙන් පිරි ඇති බවත්, මායිම හඳුනා ගැනීමට ඉතාම අපහසු බවත් එම ඉඩම වෙරළ ආරක්ෂක කළාපය තුළ පවතින බවත්ය.

විමර්ශනයේදී අනාවරණය වී ඇති කරුණු :-

පැමිණිලිකරු තමා සතු අංක 267 දරණ පැහැදිලි මැණුම් සිතියම සහිත ඉඩම සඳහා අයිතිවාසිකම කියන අතර එම ඉඩම නීත්‍යානුකූල මැණුම් කරන ලද පැහැදිලි මායිම සහිත ඉඩමක් බව අනාවරණය ගෙවී.

පැමිණිලිකරු සතු ඉඩමේ සංවර්ධන කටයුතුවලට බාධාවන ලෙස දිවර දෙපාර්තමේන්තුව විසින් කටයුතු කර තිබූ අතර, කොමිෂන් සභාවේ මැදිහත්වීම මත එම බාධා ඉවත් වී ඇත. පැමිණිලි විමර්ශනයේදී අනාවරණය වී ඇත්තේ, පැමිණිලිකරු සිය ඔප්පු සහිත ඉඩමේ මායිම තුළ කටයුතු කරන බවයි. එම අවස්ථාවේදී මෙහි වගලන්තර ප්‍රාදේශීය ලේකම්වරයා විසින් අදාළ ප්‍රදේශයේ රජයේ ඉඩම හඳුනාගැනීම සඳහා ඉඩම මැණුම කිරීමට කටයුතු කරන බව කොමිසම වෙත දන්වා සිටියද එකී කටයුතු සිදුකර නොමැති බව අනාවරණය ගෙවී.

එසේ තිබියදී වගලන්තර ප්‍රාදේශීය ලේකම්වරයා හා ග්‍රාම නිලධාරීවරයා විසින් දිගින් දිගටම පැමිණිලිකරු සතු ඉඩමේ සංවර්ධන කටයුතු වලට බාධා කරමින් කටයුතු කරන බව පැමිණිලි පාර්ශවය දන්වා සිටි අතර, පැමිණිලිකරුගේ ඉඩමේ සංවර්ධන කටයුතුවලට බාධා නොකරන ලෙස කොමිෂන් සභාව විසින් දැනුම්දීම කර ඇත.

එසේම පැමිණිලිකරු සතු ඔප්පු සහිත ඉඩම වෙරළ සංරක්ෂණ කළාපයට පිටතින් පවතින බවත්, එය වෙරළ සංරක්ෂණ කළාපයට අයත්දැයි කිව නොහැකි බවත් දන්වා ඇත.

මෙම අතර පැමිණිලිකරු විසින් සිය ඔප්පු සහිත ඉඩමේ නල ලිඳක් ඉදිකිරීම සඳහා වගලන්තර ප්‍රාදේශීය ලේකම්වරයා විසින් 2020.09.28 දින නිරදේශය ලබාදී ඇති බව අනාවරණය ගෙවී. එහිදී ඉඩමේ මායිම පිළිබඳව ප්‍රාදේශීය ලේකම්වරයාටද ගැවෙළවක්වී නොමැති බව අනාවරණය ගෙවී.

පැමිණිලිකරු අදාළ ඉඩමේ ව්‍යාපාරයක් පවත්වාගෙන යාමට අවසා ඉදිකිරීම සිදුකිරීමට යාමේදී වගලන්තර පාර්ශවය විසින් දිගින් දිගටම සිදුකරන බාධා නිසා ඔහුගේ අයිතිවාසිකම කඩවන බවට පැමිණිලිකරු 2021.10.04 දින නැවත කොමිෂන් සභාව වෙත දන්වා ඇත. වගලන්තර ප්‍රාදේශීය ලේකම්වරයා විසින් 03 වන වගලන්තර පාර්ශවීය අක්කරපත්තුව පොලිසිය වෙත 2021.09.16 වාර්තාවක් යවතින් පැමිණිලිකරුගේ ඉඩමේ සිදුකරන සංවර්ධන කටයුතු නවත්වන ලෙස දන්වා ඇති බව අනාවරණය වන අතර, එකී ලිපියේ වගලන්තර ප්‍රාදේශීය ලේකම්ට පැමිණිලිකරුගේ ඉඩම ආසන්නයේ ඇති කළපුව අයත් ඉඩම හඳුනා ගැනීමට ලියකියවිලි නොමැති බවට සඳහන්ව ඇත.

පැමිණිලිකරු විසින් 2021.10.12 දින නැවත කොමිෂන් සභාව වෙත කරුණු දක්වමින් වගලන්තර ප්‍රාදේශීය ලේකම්වරයා විසින් තමන්ගේ ඉඩමේ කටයුතුවලට බාධා කිරීමෙන් තමාගේ ව්‍යාපාර කටයුතු කරගෙන යාමට නොහැකි වීමෙන් අගතියට පත් කර ඇති බව දන්වා ඇත. එකී කරුණු දක්වමේදී පැමිණිලිකරු වැසිදුරටත් දන්වා ඇත්තේ, 2018 වසරේද තමාගේ ඉඩමට අනාවසරයෙන්

ඇතුළු වී අලාභ භානි සිදු කළ අය විසින් අධිකරණයේදී සමාව ගෙන වන්දී මුදල්ද ගෙවූ බවත්, එහෙත් වගල්තර පාරශවයේ ක්‍රියාකාලාපය හේතුවෙන් පැමිණිලි පාරශවය මානයික හිංසනයට පත්ව ඇති බවත්ය.

වගල්තර පාරශවය ප්‍රාදේශීය ලේකම්වරයා විසින් දිගටම ප්‍රකාශ කරන කරුණක් වන්නේ ප්‍රාදේශයේ ඉඩම්/රක්ෂිත හුදුනා ගැනීම විශාල පිරිවැය සහිත දිරිස කාර්යයක් බවයි. එහෙත් වගල්තර ප්‍රාදේශීය ලේකම් විසින් ඒ සඳහා සැලසුමක් ඉදිරිපත් කර නොමැත. 2018 වසරේදී දිවර දෙපාර්තමේන්තුවට එරෙහි පැමිණිලි විභාගයේදී ඒ පිළිබඳව කරුණු දක්වූ අතර, ඒ සඳහා මැණුම් නියෝගයක් යවා ඇත්තේ 2021 වසරේදී බව අනාවරණය වේ. එසේ තිබියදී මායිම හුදුනාගැනීමට නොහැකි බව දන්වමින් පැමිණිලිකරුගේ ඉඩම තුළ සිදුකරන සංවර්ධන කටයුතුවලට වගල්තර පාරශවය බාධා පමුණුවන බව අනාවරණය වේ.

වගල්තර පාරශවය විසින් පැමිණිලිකරුගේ ඉඩම සම්බන්ධයෙන් සිදුකරන මැදිහත්වීම සම්බන්ධ අම්පාර දිස්ත්‍රික් ලේකම්වරයා වෙත පැමිණිලි පාරශවය මෙන්ම කොමිෂන් සභාව විසින්ද දැනුම්දීම කර ඇත්ත්, ඒ සම්බන්ධයෙන් විධිමත් පියවරක් ගෙන නොමැති බව අනාවරණය වේ.

විමර්ශනය :-

පැමිණිලිකරු අයිතිවාසිකම් කියනු ලබන ඉඩමේ මුල් ඔප්පුව 1958 අංක 9314 යටතේ පැවරුම කරන ලද්දක් වන අතර, 2017.08.13 දින එකී මුල් ඔප්පුවෙන් වෙන් කරන ලද අක් 01 රැඩි 01 පරිවස් 20 ක් සඳහා අංක 267 දරණ ඔප්පුව ලබා දී ඇත. ඒ සඳහා මිනින්දේරු සිතියම අංක SNR/2017/3241/C දරණ මැණුම් සිතියමද ලබා දී ඇති අතර එහි නිරවුල් මායිම සඳහන්ය.

එතුන් සිට පැමිණිලිකරු අදාළ ඉඩමේ ව්‍යාපාර කටයුතු සඳහා ඉඩමේ සංවර්ධන කටයුතු ආරම්භ කර ඇති අතර, ඒ සඳහා නොයෙක් බාධාවන් ඇති වී ඇත. ඒ සඳහා රාජ්‍ය මැදිහත්වීමක් වශයෙන් දිවර දෙපාර්තමේන්තුව මැදිහත්වී තිබූ අතර, කොමිෂන් සභාවේ මැදිහත්වීමක් මත එම බාධාවන් ඉවත් වී ඇත. ඉන්පසුව වගල්තර ප්‍රාදේශීය ලේකම් හා ග්‍රාම-නිලධාරීන් විසින් බාධාකිරීම සිදුකර ඇති අතර නීත්‍යානුකූල පදකමකින් තොරව පැමිණිලිකරුගේ ඉඩමේ සංවර්ධන කටයුතුවලට බාධා සිදු කරනු ලබන බව අනාවරණය වේ. ඒ සඳහා පොලිස් සභාය ලබා ගැනීමටද කටයුතු කර ඇති අතර, පොලිස් පරික්ෂණවලදි පැමිණිලිකරු සංවර්ධන කටයුතු කිරීමේදී කිසිදු අනවසර අල්ලා ගැනීමක් සිදුකර ඇති බවක් සහාය කර නොමැත. මේ තන්වය දිගින් දිගටම සිදුවීම හේතුවෙන් පැමිණිලිකරු 2017 වසරේ සිට සිය ඉඩම තුළ ව්‍යාපාර කටයුතු ආරම්භ කිරීමට නොහැකි වී ඇත. වගල්තර පාරශවය විසින් පැමිණිලිකරුගේ ඉඩම අවට රජයේ රක්ෂිත වෙන්කර ගැනීම තවමත් නොහැකිවී ඇති අතර එසේ නියෝගය පැමිණිලිකරුගේ ඉඩමේ මායිම තුළ සිදුකරන සංවර්ධන කටයුතුවලට නීතිවිරෝධ මැදිහත්වීම හේතුවෙන් පැමිණිලිකරු අගතියට පත්වී ඇති බව නීතික්ෂණය වී ඇත.

ඒ අනුව වගලත්තර පාර්ශවය විසින් පැමිණිලිකරුගේ ඉඩම සම්බන්ධයෙන් කටයුතු කිරීමේදී සිය රාජකාරි බලය අයුතු ලෙස යොදාවාගෙන නීතිවිරෝධීව කටයුතු කිරීමෙන් 1978 ශ්‍රී ලංකා ආණ්ඩුකුම ව්‍යවස්ථාවේ 12(1) හා 14(ල) වගන්ති මහින් සහතික කර ඇති පැමිණිලිකරුගේ මූලික අයිතිවාසිකම උල්ලාසනය වී ඇති බවට මානව හිමිකම කොමිෂන් සභාව මෙයින් නිගමනය කරනු ලැබේ.

නිරදේශය :-

ඒ අනුව වගලත්තරකරුවන්ගේ ක්‍රියාකලාපය හේතුවෙන් 1978 ශ්‍රී ලංකා ආණ්ඩුකුම ව්‍යවස්ථාවේ 12(1) හා 14(ල) වගන්ති මහින් සහතික කර ඇති පැමිණිලිකරුගේ මූලික අයිතිවාසිකම උල්ලාසනය වී ඇති බැවින්, පැමිණිලිකරු හිමිකම කියන අංක 267 දරණ සිතියමගත ඉඩමේ කටයුතු සම්බන්ධයෙන් වගලත්තර ප්‍රාදේශීය ලේකම ඇතුළ වගලත්තරකරුවන් විසින් සිදුකරන නීතිවිරෝධ මැදිහත්වීම වහාම නතර කළ යුතුය. එමෙන්ම දිරිස කාලයක් තිස්සේ වගලත්තර පාර්ශවය විසින් සිදුකරන ලද විවිධ මැදිහත්වීම හේතුවෙන් සංවර්ධන කටයුතු සිදුකර ගැනීමට නොහැකි විමෙන් පැමිණිලිකරු අගතියට පත්ව ඇති බැවින්, කඩිනමින් මැනුම කටයුත්තක් සිදුකර රක්ෂිතය වෙන්කර ගැනීමටත්, ඒ අතරතුර පැමිණිලිකරුට ඔහුගේ ජ්‍යෙෂ්ඨාධ කරගැනීමට වාතාවරණය ඇති කිරීමටත් කටයුතු කරන ලෙස වගලත්තර පාර්ශවයට නිරදේශ කරනු ලැබේ.

2022. 11. 24 දිනට පෙර මෙයි නිරදේශය ක්‍රියාත්මක කර ඒ සම්බන්ධ වාර්තාවක් කොමිෂන් සභාවට ලැබීමට සලස්වන ලෙස 1996 අංක 21 දරණ ශ්‍රී ලංකා මානව හිමිකම කොමිෂන් සභා පනතේ 15(7) වන වගන්තිය ප්‍රකාරව වගලත්තරකරුවන් වෙත දන්වමු.

එසේම එකී නිරදේශය ක්‍රියාත්මක වීම හෝ නොවීම සම්බන්ධව පැමිණිලිකරු විසින්ද ඉහත දින සිට සතියක කාලයක් තුළ කොමිෂන් සභාවට දැනුම්දිය යුතු වන අතර, එදිනට පෙර අදාළ දැනුම්දිම සිදු නොකරන්නේ නම් පසුව ඉදිරිපත් කරනු ලබන ඉල්ලීම සම්බන්ධයෙන් සලකා නොබලන බවද වැඩිදුරටත් දන්වමු.

රෝහිණී මාර්ඩිංහ,

මැඟ්‍යාධිකරණ විනිසුරු (විග්‍රාමික),

සභාපතිනී,

කොමිෂාරිස්,

ශ්‍රී ලංකා මානව හිමිකම කොමිෂන් සභාව.

ශ්‍රී ලංකා මානව හිමිකම කොමිෂන් සභාව.

**විනිසුරු රෝහිණී මාර්ඩිංහ
මැඟ්‍යාධිකරණ විනිසුරු (විග්‍රාමික)
සභාපති**

පිටපත :-
ශ්‍රී ලංකා මානව හිමිකම කොමිෂන් සභාව
මා.නි.ඕ.කා.ය ප්‍රාදේශීය කාර්යාලය,

අම්පාර.

Dr. M.H. Nimal Karunasiri
Commissioner
Human Rights Commission of Sri Lanka